

UCZEŃ OBCOJEZYCZNY A ZADANIA SZKOŁY

Oto zadania, jakim muszą sprostać dyrektor i nauczyciele w związku z pojawieniem się w społeczności szkolnej ucznia z doświadczeniem migracyjnym. Tuż obok znajdziecie Państwo odnośniki do dokumentów prawnych, wskazówki i informacje dotyczące procedur związanych z edukacją ucznia cudzoziemskiego oraz reemigranta w polskim systemie oświaty.

Zadania szkoły

zadania	dokumenty prawne/ wskazówki/ informacje
Podjęcie decyzji o przyjęciu dziecka przybywającego z zagranicy.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 9 września 2016 r. § 3.1; §4-12.
Podjęcie decyzji o przyjęciu dziecka przybywającego z zagranicy w trakcie roku szkolnego.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 9 września 2016 r. §3.2;§3.3
Przekazanie informacji o dokumentach potwierdzających przebieg nauki	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 9 września 2016 r. §2p.3a,3b Przez dokumenty należy rozumieć: - świadectwo, zaświadczenie lub inny dokument stwierdzające ukończenie szkoły lub kolejnego etapu edukacji za granicą, - świadectwo, zaświadczenie lub inny dokument wydany przez szkołę za granicą, potwierdzające uczęszczanie ucznia przybywającego z zagranicy do szkoły za granicą i wskazujące klasę lub etap edukacji, który uczeń ukończył w szkole za granicą, oraz dokument potwierdzający sumę lat nauki szkolnej ucznia lub pisemne oświadczenie dotyczące sumy lat nauki szkolnej ucznia, złożone przez rodzica

	ucznia albo pełnoletniego ucznia, jeżeli ustalenie sumy lat nauki szkolnej nie jest możliwe na podstawie świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu.
Podjęcie decyzji o przyjęciu dziecka bez dokumentów potwierdzających przebieg nauki	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 9 września 2016 r. § 13 Jeżeli uczeń nie może przedłożyć dokumentów potwierdzających przebieg nauki, zostaje zakwalifikowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr lub rok kształcenia na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej. Termin rozmowy ustala dyrektor. Rozmowę kwalifikacyjną przeprowadza dyrektor szkoły z udziałem, w razie potrzeby, nauczyciela lub nauczycieli.
Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka na temat ich oczekiwań wobec szkoły. Ustalenie z opiekunami dogodnej formy i terminów komunikowania się ze szkołą (ustna, pisemna, wybór języka do komunikowania się).	Należy pamiętać, że rodzice/ opiekunowie prawni ucznia mogą nie znać j. polskiego, nie posiadać informacji o systemie edukacyjnym naszego kraju, sposobach nauczania, współpracy szkoły z rodzicami; mogą przenosić doświadczenia edukacyjne z kraju swojego pochodzenia. W trakcie rozmowy wskazana jest obecność tłumacza.
Zapewnienie tłumacza do kontaktów z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia, (jeśli uczniowie nie znają języka polskiego).	Wsparcie: Biuro Edukacji Urzędu m.st. Warszawy, WCIES (Zespół do spraw nauczania dzieci cudzoziemskich, doradca metodyczny w zakresie wspierania ucznia cudzoziemskiego i reemigranta, organizacje pozarządowe).

<p>Zapewnienie wsparcia edukacyjnego, w tym zorganizowanie:</p> <p>- dodatkowych zajęć języka polskiego, jako obcego/ drugiego) w wymiarze pozwalającym na opanowanie języka polskiego w stopniu umożliwiającym udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, (nie niższym niż 2 godziny tygodniowo),</p> <p>- zajęć wyrównawczych w celu uzupełnienia różnic programowych z danego przedmiotu</p>	<p>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 9 września 2016 r.</p> <p>§ 18</p> <p>1. Dla uczniów przybywających z zagranicy, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, organ prowadzący szkołę organizuje w szkole dodatkową, bezpłatną naukę języka polskiego w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych języka polskiego.</p> <p>2. Dodatkowe zajęcia lekcyjne są prowadzone indywidualnie lub w grupach w wymiarze pozwalającym na opanowanie języka polskiego w stopniu umożliwiającym udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, nie niższym niż 2 godziny tygodniowo.</p> <p>§19</p> <p>1. Dla uczniów (...), w odniesieniu, do których nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne z danego przedmiotu stwierdzi konieczność uzupełnienia różnic programowych z tego przedmiotu, organ prowadzący szkołę organizuje w szkole dodatkowe zajęcia wyrównawcze w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych z tego przedmiotu.</p> <p>2. Dodatkowe zajęcia wyrównawcze są</p>
---	---

	<p>prorowadzone indywidualnie lub w grupach w wymiarze jednej godziny tygodniowo.</p> <p>Łączny wymiar godzin lekcyjnych (języka polskiego jako obcego i zajęć wyrównawczych) nie może być wyższy niż 5 godzin lekcyjnych w odniesieniu do jednego ucznia.</p>
<p>Powierzenie odpowiedniemu nauczycielowi wspierania ucznia w zakresie nauki języka polskiego jako obcego/drugiego.</p>	<p>Wskazane jest, by był to nauczyciel wymienionej specjalności (języka polskiego jako obcego) lub jeśli w szkole nie ma takich specjalistów, nauczyciel języka obcego. Na w/w zajęciach obowiązuje metodyka nauczania języków obcych.</p>
<p>Ustalenie planu zajęć dla ucznia/ uczniów: - z języka polskiego jako obcego/ drugiego i zajęć wyrównawczych z przedmiotów sprawiających szczególną trudność.</p>	<p>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 9 września 2016 r. § 18 p.3. Tygodniowy rozkład oraz wymiar godzin dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego ustala, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, dyrektor szkoły, w której organizowane są te zajęcia.</p> <p>§ 19 p.3. Tygodniowy rozkład dodatkowych zajęć wyrównawczych ustala, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, dyrektor szkoły, w której organizowane są te zajęcia.</p>
<p>Zatrudnienie w charakterze pomocy nauczyciela osoby władającej językiem kraju pochodzenia ucznia i językiem polskim/asystenta kulturowego.</p>	<p>Pomocy tej udziela się nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy. Szkoła może skorzystać również z pomocy asystenta kulturowego zatrudnionego przez</p>

	<p>organizację pozarządową. Obecność takiej osoby pomaga w budowaniu porozumienia międzykulturowego.</p> <p>Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. Art. 94 ust.4a ustawy</p>
<p>Motywowanie kadry pedagogicznej do podnoszenia kwalifikacji dotyczącej pracy z uczniami obcojęzycznymi oraz kompetencji w zakresie edukacji międzykulturowej i antydyskryminacyjnej.</p>	<p>Wsparcie WCIES – oferta szkoleń na rok szkolny 2016/2017 dla nauczycieli pracujących z uczniami cudzoziemskimi i stykającymi się na terenie szkoły z wielokulturowością.</p>
<p>Możliwość organizacji oddziału przygotowawczego. Dotyczy uczniów, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki oraz wymagają dostosowania procesu kształcenia do ich potrzeb edukacyjnych, a także dostosowania formy organizacyjnej wspomagającej efektywność ich kształcenia.</p>	<p>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 9 września 2016 r.</p> <p>§ 17</p> <p>1.</p> <p>Dla uczniów przybywających z zagranicy, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki oraz wymagają dostosowania procesu kształcenia do ich potrzeb edukacyjnych, a także dostosowania formy organizacyjnej wspomagającej efektywność ich kształcenia, organ prowadzący publiczną szkołę może zorganizować oddział przygotowawczy w szkole, do której ci uczniowie uczęszczają.</p> <p>2.</p> <p>Oddziału przygotowawczego nie organizuje się w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - publicznych szkołach artystycznych, - publicznych szkołach specjalnych,

	<p>- publicznych szkołach sportowych, - publicznych szkołach mistrzostwa sportowego, - publicznych szkołach dla dorosłych.</p> <p>3. Nauczanie w oddziale przygotowawczym jest prowadzone dla uczniów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w wieku 7-10 lat – w zakresie I-III szkoły podstawowej; 2. w wieku 11-13 lat – w zakresie klas IV – VI szkoły podstawowej; 3. w wieku 14 – 16 lat – w zakresie I- III gimnazjum; 4. w wieku 17 i 18 lat- odpowiednio w zakresie klas I- III liceum ogólnokształcącego lub zasadniczej szkoły zawodowej albo klas I – IV technikum. <p>4. Do oddziału przygotowawczego może być zakwalifikowany uczeń, (...) który ma trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego lub zaburzenia komunikacji językowej spowodowane w szczególności przez sytuacje kryzysowe lub traumatyczne, w tym konflikty zbrojne, klęski żywiołowe lub inne kryzysy humanitarne spowodowane przez naturę lub człowieka.</p> <p>5. Zajęcia edukacyjne w oddziale przygotowawczym prowadzą nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych, którzy</p>
--	--

	<p>mogą być wspomagani przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia ucznia.</p>
<p>Dostosowanie warunków i form przeprowadzania egzaminów</p> <p>Zapoznanie uczniów i ich rodziców z możliwymi sposobami dostosowania warunków i formy przeprowadzenia sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego.</p> <p>Opiniowanie konieczności dostosowania warunków i form przeprowadzenia egzaminu gimnazjalnego dla uczniów, którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu.</p> <p>Poinformowanie na piśmie rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia o wskazanych sposobach dostosowania warunków i formy przeprowadzenia sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.</p> <p>Zebranie oświadczeń od rodziców ucznia lub pełnoletniego ucznia o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów</p>	<p>Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z dn. 9 września 2016 w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzenia egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2016/2017</p> <p>Informacje przekazuje dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel do 30 września 2016r.</p> <p>Opinia wydawana jest przez radę pedagogiczną na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem w szkole, po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia.</p> <p>Do 18 listopada 2016 r. dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia o wskazanych sposobach dostosowania warunków i formy przeprowadzenia sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.</p> <p>Dokumenty zbierane są przez szkołę nie później niż do 25 listopada 2016.</p>

<p>dostosowania.</p> <p>Przeprowadzenie sprawdzianu albo egzaminu gimnazjalnego zgodnie ze wskazówkami wynikającymi z rozporządzenia.</p>	<p>Jeżeli jednak zaistnieje konieczność dostosowania warunków lub form przeprowadzenia sprawdzianu albo egzaminu gimnazjalnego wystąpi po 30 listopada 2015r., dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje niezwłocznie na piśmie rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia o wskazanym przez radę pedagogiczną sposobie lub sposobach dostosowania warunków lub formy przeprowadzenia sprawdzianu albo egzaminu gimnazjalnego. dyrektor szkoły informuje niezwłocznie dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o konieczności dostosowania formy przeprowadzenia sprawdzianu albo egzaminu gimnazjalnego dla danego ucznia i przekazuje dane osobowe tego ucznia.</p> <p>Arkusze dostosowane są do potrzeb zdających w części pierwszej sprawdzianu lub też w części drugiej egzaminu gimnazjalnego. Arkusze powinny być zamówione w porozumieniu z dyrektorem okręgowej komisji egzaminacyjnej do 30 listopada 2016r.</p> <p>Szkoła ma zapewnić uczniowi przystąpienie do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w oddzielnej sali (dotyczy części 1 sprawdzianu oraz części 1 i 2 egzaminu gimnazjalnego).</p> <p>Szkoła umożliwia uczniowi korzystanie ze słownika dwujęzycznego (polsko-</p>
---	--

<p>Zapoznanie uczniów i ich rodziców z możliwymi sposobami dostosowania warunków i formy przeprowadzenia egzaminu maturalnego</p> <p>Poinformowanie na piśmie rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia o wskazanych sposobach dostosowania warunków i formy przeprowadzenia</p> <p>Przeprowadzenie egzaminu maturalnego zgodnie ze wskazówkami wynikającymi z rozporządzenia.</p>	<p>obcojęzycznego i obcojęzyczno-polskiego) w wersji papierowej lub elektronicznej. Słownik zapewnia szkoła lub uczeń.</p> <p>Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z dn. 9 września 2016 w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzenia egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2016/2017</p> <p>Informacje przekazuje dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel do 30 września 2016r.</p> <p>Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel do 10 lutego 2017r. informuje na piśmie ucznia lub absolwenta o wskazanych sposobach dostosowania warunków lub formy przeprowadzenia egzaminu maturalnego do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych.</p> <p>Szkoła zapewnia uczniowi przystąpienie do egzaminu maturalnego w oddzielnej sali. Szkoła umożliwia uczniowi korzystanie ze słownika dwujęzycznego (polsko-obcojęzycznego i obcojęzyczno-polskiego) w wersji papierowej lub elektronicznej podczas egzaminów z wszystkich przedmiotów z wyjątkiem egzaminów z języków nowożytnych, języka mniejszości</p>
--	---

	<p>narodowych, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego. Słownik zapewnia szkoła lub zdający.</p>
<p>Umożliwienie organizacji na terenie szkoły nauki języka i kultury kraju pochodzenia.</p>	<p>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 9 września 2016 r. § 21 1. Dla uczniów niebędących obywatelami polskimi podlegających obowiązkowi szkolnemu placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju pochodzenia działająca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości mogą organizować naukę języka i kultury kraju pochodzenia, jeżeli do udziału w tym kształceniu zostanie zgłoszonych, co najmniej 7 osób. 2. Łączny wymiar godzin nauki języka i kultury kraju pochodzenia nie może być wyższy niż 5 godzin tygodniowo. 3. Dyrektor szkoły ustala w porozumieniu z placówką dyplomatyczną lub konsularną lub stowarzyszeniem (...) dni tygodnia i godziny, w których może odbywać się w szkole nauka języka i kultury kraju pochodzenia.</p>